

PATVIRTINTA
Lietuvos mokinių neformaliojo
švietimo centro direktoriaus
2012 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. R1-110

LIETUVOS MOKINIŲ MUZIKOS OLIMPIADOS SĄLYGOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos mokinių muzikos olimpiados (toliau – Olimpiada) sąlygos parengtos vadovaujantis Dalykinių olimpiadų, konkursų bei kitų renginių nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. vasario 26 d. Nr. ISAK-426.

2. Šios sąlygos reglamentuoja Olimpiados tikslus, rengėjus, organizavimo tvarką, finansavimą bei dalyvių apdovanojimą.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Olimpiados tikslas – skatinti mokinių muzikinę kūrybinę raišką.

4. Olimpiados uždaviniai:

4.1. plėtoti mokinių muzikinius gebėjimus, sudaryti sąlygas jiems atsiskleisti įvairiose muzikinės veiklos srityse (muzikos atlikimas, pažinimas, kūrimas);

4.2. ugdyti mokinių muzikinės kūrybos gebėjimus parengiant ir atliekant muzikines kompozicijas įvairiomis muzikinės raiškos priemonėmis;

4.2. skatinti mokinių muzikavimą, teigiamas muzikos pažinimo ir dalyvavimo muzikiniame-kultūriniame gyvenime nuostatas.

III. OLIMPIADOS RENGĖJAI

5. Olimpiadą organizuoja:

5.1. pirmąjį etapą – bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir kitos mokyklos;

5.2. antrąjį etapą – savivaldybių švietimo padaliniai;

5.3. trečiąjį etapą – Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras kartu su Lietuvos muzikos mokytojų asociacija.

IV. OLIMPIADOS ORGANIZAVIMO TVARKA

6. Olimpiada organizuojama kasmet trimis etapais:

6.1. pirmasis Olimpiados etapas – mokyklos muzikos olimpiada;

6.2. antrasis Olimpiados etapas – savivaldybės muzikos olimpiada;

6.3. trečiasis Olimpiados etapas – šalies muzikos olimpiada.

7. Pirmųjų dviejų etapų datas pasirenka mokyklos, savivaldybių švietimo padaliniai, tačiau šie etapai turi vykti ne vėliau kaip prieš 2 savaites iki trečiojo etapo.

8. Olimpiadoje kviečiami dalyvauti 12–18 metų bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai. Mokinius Olimpiadai gali rengti keli pedagogai iš skirtingų ugdymo institucijų. Olimpiada vykdoma dviejose kategorijose:

8.1. bendrojo ugdymo mokyklų 12–14 metų mokiniai;

8.2. bendrojo ugdymo mokyklų 15–18 metų mokiniai.

9. Per Olimpiadą visų grupių dalyviai atlieka 4 užduotis:

9.1. muzikos žinių tikrinimo testą;

9.2. skaity muzikos raštą iš lapo (solfedžiuoja, ritmuoja);

9.3. dainuoja dainą;

9.4. pristato originalią kompoziciją.

10. Pirmasis etapas rengiamas bendrojo ugdymo, kitose mokyklose. Olimpiados pirmąjį etapą organizuoja, rengia užduotis, vykdo visą organizacinį darbą mokyklos vadovo įsakymu patvirtinta komisija.

11. Antrajam etapui organizuoti, užduotims parengti, rezultatams įvertinti ir kandidatams atrinkti į trečiąjį Olimpiados etapą sudaroma savivaldybės švietimo padalinio vadovo patvirtinta komisija.

12. Trečiąjį etapą organizuoja Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras kartu su Lietuvos muzikos mokytojų asociacija. Olimpiados organizavimo komitetą tvirtina Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro direktorius. Olimpiados organizavimo komitetas teikia vertinimo kriterijus, vertinimo komisiją, organizuoja užduočių rengimą, atsako už visą Olimpiados vykdymą. Informaciniai duomenys apie Olimpiadą skelbiami interneto tinklalapiuose <http://www.olimpiados.lt>, <http://www.lmnsc.lt>, <http://www.lmma.ku.lt>, <http://portalas.emokykla.lt>.

13. Į trečiąjį Olimpiados etapą atvyksta po 1–2 rajonų, miestų olimpiadų pirmųjų vietų laimėtojus.

14. Atvykstantys į trečiąjį etapą mokiniai atsiveža: trumpą dainos aprašymą, originalios kompozicijos partitūrą ir trumpą jos aprašymą, amžių liudijantį dokumentą (pasą, mokinio bilietą ar asmens tapatybės kortelę).

15. Vykstančius į trečiąjį etapą mokinius lydi savivaldybės administracijos švietimo padalinio paskirtas asmuo.

V. OLIMPIADOS FINANSAVIMAS

16. Antrojo etapo olimpiadas pagal galimybes finansuoja savivaldybės.

17. Trečiąjį etapą finansuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija. Mokiniai, atvykę į trečiąjį etapą, aprūpinami maistu. Dalyvių kelionės išlaidas ir juos lydinčių asmenų komandiruotes pagal galimybes apmoka savivaldybių administracijų švietimo padaliniai ir mokyklos.

18. Olimpiadą organizuoti ir finansuoti gali padėti ir kitos organizacijos (rėmėjai).

VI. OLIMPIADOS DALYVIŲ APDOVANOJIMAS

19. Olimpiados pirmojo etapo dalyvius apdovanoja mokyklos ir rėmėjai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

20. Olimpiados antrojo etapo dalyvius pagal galimybes apdovanoja savivaldybių švietimo padaliniai, rėmėjai.

21. Olimpiados trečiojo etapo dalyviai apdovanojami Švietimo ir mokslo ministerijos bei Lietuvos muzikos mokytojų asociacijos diplomais, pagyrimo raštais, rėmėjų dovanomis.

22. Geriausiais pripažinti dalyviai iš kiekvienos grupės deleguojami atstovauti Lietuvai kas antrus metus vykstančioje Tarptautinėje mokinių muzikos olimpiadoje.

LIETUVOS MOKINIŲ MUZIKOS OLIMPIADOS UŽDUOČIŲ NUORODOS

Dalyviai skirstomi į 2 kategorijas: 1-oji kategorija – bendrojo ugdymo mokyklų 12–14 metų mokiniai, 2-oji kategorija – bendrojo ugdymo mokyklų 15–18 metų mokiniai.

Olimpiadoje abiejų kategorijų dalyviai atlieka 4 užduotis: 1) muzikos žinių patikrinimo testą, 2) skaito muzikos raštą iš lapo, 3) dainuoja dainą, 4) pristato originalią kompoziciją. Trečia ir ketvirta Olimpiados užduotys organizuojamos kaip koncertai. Pasirodymai mokymosi tikslais įrašomi ir fotografuojami.

Geriausiais pripažinti trečiojo Olimpiados etapo 1-osios ir 2-osios kategorijų dalyviai iš kiekvienos grupės deleguojami atstovauti Lietuvai kas antrus metus vykstančioje Tarptautinėje muzikos olimpiadoje. 2014 m. Tarptautinė muzikos olimpiada vyks Rygoje. Pateikiamos trečiojo Olimpiados etapo užduočių nuorodos atitinka Tarptautinės olimpiados užduočių struktūrą ir pobūdį.

1-a užduotis – muzikos žinių patikrinimas.

Muzikos klausymas ir su klausomu kūriniumi susiję teoriniai klausimai.

Muzikos terminologija ir praktinis tų žinių panaudojimas, išgirstų muzikos išraiškos priemonių įvardijimas klausant muzikos.

Muzikos klausymui ir atsakymams skirtas laikas – 45 min.

2-a užduotis – muzikos rašto skaitymas iš lapo.

Solfedžiavimas iš lapo, ritmo pratimų atlikimas. Dalyviai atlieka po 2 pratimus: melodinį ir ritminį.

Užduočių struktūra abiejų kategorijų mokiniams nesiskiria. Prieš atlikdami pratimus, dalyviai turi keletą minučių juos peržiūrėti.

3-ia užduotis – dainos atlikimas.

Dalyvis savo nuožiūra pasirenka dainą (iki 3 min.). Daina atliekama mintinai *a cappella* arba pritariant akustiniais instrumentais. Rekomenduojama atlikti lietuvių kompozitoriaus sukurtą arba lietuvių liaudies dainą. Daina neturėtų būti paties dalyvio sukurta. Vertinamas atlikimo muzikalumas, įtaigumas ir taisyklingo dainavimo įgūdžiai.

4-a užduotis – originalios kompozicijos pristatymas.

Dalyvis atlieka savo kūrybos kūrinį (iki 3 min.). Vokalinis arba instrumentinis kūrinys (daina, pjesė, kompiuteriu kurtas kūrinys ar kt.) parengiamas namuose. Originali kompozicija gali būti sukurta balsui arba akustiniams, elektroakustiniams instrumentams, garso ir vaizdo technologijoms. Daina gali būti atliekama solo ar vokalinio ansamblio be pritarimo arba su juo dalyvaujant autoriui. Kūrinys taip pat gali būti sukurtas ir atliekamas instrumentu ar instrumentais, šiuolaikinėmis garso ar vaizdo technologijomis. Pristatyti kompoziciją galima padedant kitiems atlikėjams. Kūrinys atliekamas gyvai. Kompiuterinės kūrybos atveju – iš įrašyto šaltinio. Vertinamas muzikinės idėjos savitumas, kompozicijos baigtumas.

1-os užduoties (muzikos žinių patikrinimo) nuorodos

1-osios kategorijos užduotyse orientuojamasi į muzikos žinias ir jų praktinį panaudojimą.

2-osios kategorijos užduotyse dalyvių prašoma pademonstruoti įvairių epochų istorinių kultūrinių situacijų suvokimą ir atskleisti muzikinės kultūros ryšius su įvardytais laikotarpiais; pademonstruoti įvairių žanrų ir formų supratimą; išsakyti savo nuomonę apie klausomus kūrinius, juos argumentuotai palyginti, išanalizuoti, panaudoti žinomą muzikinę terminologiją.

Nuorodos 1-osios kategorijos 1-ai užduočiai atlikti (muzikos žinių patikrinimas)

Muzikos terminologija ir praktinis žinių panaudojimas:

- metras, taktas, tempas, takto brūkšny, kartojimo ženklas, penklinė, natų vertės, gama, taškai prie natų;
- smuiko raktas, klaviatūra, mažoras, minoras, natų pavadinimai, tonacija, tonika ar pagrindiniai laipsniai, ženklai prie smuiko rakto, alteracijos ženklai, mažoras, minoras;
- choras, ansamblis, solistas, liaudies daina, liaudies instrumentai, liaudies šokiai, dirigentas, orkestras, kompozitorius ir teksto autorius;
- muzikos kūrinys, posmas, priedainis, kanonas, maršas, polka, valsas, *ostinato*, akompanimentas, įžanga;
- ritmas, melodija, tempas, dinamika, tembras;
- *andante*, *moderato*, *allegro*, *largo*, *ritenuto*, *accelerando*, *piano*, *forte*, *mezzo piano*, *mezzo forte*, *pianissimo*, *fortissimo*, *crescendo* ir *diminuendo*, *fermata*;
- vokalinė muzika, solinis dainavimas, chorinis dainavimas, instrumentinė muzika, atlikėjas, improvizavimas;
- balso tembras, dainininkų balsai (sopranas, mecosopranas, altas, tenoras, baritonas, bosas) ir instrumentų grupės (klavišiniai, styginiai, pučiamieji, mušamieji).

Panaudotų muzikos išraiškos priemonių įvardijimas klausant muzikos (melodija, ritmas, tempas, dinamika, kūrinio forma):

- iš klausos atskirti vokalinę ir instrumeninę muziką;
- atpažinti maršą, valsą ir polką;
- apibūdinti muzikos kūrinio nuotaiką ir charakterį, vartojant žinomą muzikinę terminologiją;
- atskirti atlikėjų balsus (sopranas, mecosopranas, altas, tenoras, baritonas, bosas), choro rūšis (vaikų, moterų, vyrų, mišrus);
- atskirti instrumentus ar jų grupes (klavišiniai, styginiai, mediniai ir variniai pučiamieji, mušamieji, elektroniniai ir kt.);
- nustatyti muzikos kūrinio formą: dvidalė (AB), tridalė (ABA), rondo ir variacijos;
- žymūs kompozitoriai, atlikėjai, dirigentai, ansambliai, orkestrai ir reikšmingiausi muzikos renginiai;
- 2/4, 3/4, 4/4 metro suvokimas, praktinės užduotys;
- garso ilgio, ritminių figūrų ir pauzių simbolių supratimas:

Nuorodos 2-osios kategorijos 1-ai užduočiai atlikti (muzikos žinių patikrinimas)

Muzikos kilmė ir pobūdis. Muzikos vaidmuo senosiose civilizacijose ir šiuolaikinėje visuomenėje. Muzikos išraiškos priemonės.

Viduramžiai. Istorinis kultūrinis laikotarpis ir jam būdingos muzikos išraiškos priemonės. Grigališkasis choralas, mišios, polifonijos ištakos, muzikos notacija, riterių menas.

Renesansas. Istorinis kultūrinis laikotarpis ir jam būdingos muzikos išraiškos priemonės. Polifonijos raida, pasaulietinė muzika, instrumentinė muzika. Reformacija ir religinės muzikos pokyčiai.

Barokas. Istorinis kultūrinis laikotarpis ir jam būdingos muzikos išraiškos priemonės. Dvarų muzika, opera, oratorija, pasija, koncertas, preliudas, fuga.

Klasicizmas. Istorinis kultūrinis laikotarpis ir jam būdingos muzikos išraiškos priemonės. Sonatinis ciklas, styginis kvartetas, simfonija, instrumentinis koncertas, *requiem*, klasikinės simfoninės orkestras, operos raida.

Romantizmas. Istorinis kultūrinis laikotarpis ir jam būdingos muzikos išraiškos priemonės. Solo dainavimas, smulkiosios instrumentinės formos, programinė muzika, simfoninė poema, sceninė muzika (opera, operetė, baletas). Nacionalinės mokyklos.

XX ir XXI a. muzika. Istorinis kultūrinis laikotarpis ir jam būdingos muzikos išraiškos priemonės. Impresionizmas, ekspresionizmas ir neoklasicizmas. Masinė ir aukštoji kultūra. XX a. antros pusės muzikinių stilių ir tendencijų apžvalga.

Džiazo muzika. Džiazo muzikos istorinė apžvalga ir išraiškos priemonės. Simfoninis džiazas, džiazo muzikos tradicijos.

Pop- ir roko muzika. Pop- ir roko muzikos istorinis kultūrinis kontekstas, šiai muzikai būdingos muzikos išraiškos priemonės. Pop- ir roko muzika seniau, dabar. Ateities tendencijos.

Muzikos pavyzdžiai iš šių kompozitorių kūrybos: C. Monteverdi, G. F. Handelio, J. S. Bacho, A. Vivaldi, J. Haydno, W. A. Mozarto, L. van Beethoveno, F. P. Schuberto, F. Chopino, F. Liszto, H. Berliozos, G. Verdi, R. Wagnerio, P. Čaikovskio, J. Sibelijaus, E. Griego, R. Strausso, C. Debussy, M. Ravelio, I. Stravinskio, A. Schoenbergas, C. Orffo, B. Britteno, S. Prokofjevo, D. Šostakovičiaus, O. Messiaeno, J. Cage'o, P. Boulezas, S. Reicho, P. Glasso, G. Geršvino. Džiazo, roko ir popmuzikos pavyzdžiai.

2-os užduoties (muzikos rašto skaitymo iš lapo) nuorodos

Solfedžiavimas naudojant realiatyvią ir/ar absoliučią solmizaciją. Ritmavimas skanduojuojant, plojuojant arba beldžiant.